

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az egyházpolitikai reformok társadalmi hatása.

Arad, január 11.

(—s) A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat tárgyalása a képviselőház igazságügyi bizottságában a komoly és nyugodt objektivitás medrében halad előre, mely is az egyedül méltó hang olyan nagyjelentőségű reformhoz, minő a szóban forgó javaslat, melynél állami és társadalmi életünkre nagyobb befolyással bíró reformot 1848. óta nem alkottunk. Ez a törvényjavaslat, valamint a többi három egyházpolitikai reformjavaslat nemzeti és társadalmi egységünknek legnagyobb akadályát, a felekezeti különbségét és szellemet meg fogják semmisíteni és a nagyszerű kifejlődést előkészíteni, melyből a legujabb Magyarország modern és egységes nemzeti társadalma fog kibontakozni.

Ez irányban az egyházpolitikai javaslatok, különösen a közép osztályra lesznek nagy hatással. A társadalomnak felső és alsó rétegei, különösen eleinte, kevésbé fogják érezni a javaslatok befolyását. A nép osztály konzervatív voltánál fogva mindig ragaszkodik a régi szokásokhoz és új eszmék befolyásának csak hosszabb idő múlva enged. A főnemesség pedig exclusivitásában minden újításnak, mely a társadalmi egyenlőség sorompóit van hivatva lerontani, nem csak ellene szegül, hanem az ellen szervezkedik is.

Mindazonáltal ez éppen nem szól az

egyházpolitikai javaslatok ellen, mert a társadalom felső és alsó rétegei csak másodrendű jelentőséggel bírnak; az első rendű szerep csakis a középosztályt illeti meg, mely számánál és műveltsége színvonalánál fogva az ország közéletében irányadó szokott lenni.

Ennek az irányadó osztálynak különböző elemei egymástól majdnem egészen szét vannak választva s az egyházpolitikai javaslatok közül különösen a kötelező polgári házasság az, amely e szétvárt elemeket egy szerves egészszé összeolvasztani van hivatva. S ha a különböző rétegek között, melyek ma egymástól külön váltan fejlődnek, mindig újabb és újabb kötelekék támadnak — és pedig a vérszerinti kötelekék a legerősebbek — e viszony szorosabbra fűződéséből oly középosztály fejlődhetik, a mely még sokkal hatalmasabb lesz, mint az volt, amely hazánk szabadságát és politikai függetlenségét megtartotta. A kötelező polgári házasság az összeolvastásnak leghathatósabb eszköze és nincs okunk abban kételkedni, hogy annak áldásos hatása leginkább és legmélyebben a középosztálynál fog érezhetővé válni. Tulzott optimismus nélkül remélhetjük tehát, hogy egy néhány évtized lefolyása múlva egy új, egységes, hatalmas nemzeti középosztályunk lesz, mely a magyar államnak magyar nemzeti jelleget fog kölcsönözni. A nemzetek politikai és társadalmi jellege mindig a középosztályoktól függ; ha ez az osztály gazdag és

művelt, akkor a nemzet is az, és ha ezt a nemzeti szellem áthatja, akkor az állam is nemzeti jellegű.

Ilyen fontos és életbevágó hatások várhatók az egyházpolitikai reformoktól, különösen pedig a kötelező polgári házasságtól. Es ha mégis egyesek avagy egész osztályok is azokat ellenzik s ellenezni fogják, ez másnak, mint a felekezeti szellemnek és az osztálygögnök nem tulajdonítható, mely a valódi szabadelvűség és az igazi nemzeti érdek követelményeinek felismerése iránt vakokká teszi az illetőket. S azért mindazokat, akik a javaslatokat bármely okból ellenzik s ellenezni fogják, kivétel nélkül a szabadelvűség és a nemzeti érdek ellenségeinek tekintjük, mert álláspontjukkal a szabadelvűségnek és a nemzeti érdeknek ártanak és csakis az elfogult klerikalizmusnak használnak. Indokukat, bármi legyen is az, nem tekinthetjük egyébnek, mint kicsinyes felfogásra valló hitvány ürügynek, mert olyan intézmények megakadályozására törekszenek, melyek a nemzet jövőjére nézve a legnagyobb fontossággal bírnak, sőt nélkülözhetetlenek.

Ezekkel szemben azonban — bizony reméljük — a felvilágosult közvélemény és a nemzet diadalmaskodni fog!

BELFÖLD.

A polgári házasság többsége.

Beavatott politikai körökben, a már ismert helyzetre támaszkodva, az egyes képviselők

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Bucsu a halottól.

— Irta: Bede László. —

Tíz órával ezelőtt volt, hogy egy drága, világos koporsóra föld borult, tíz órával ezelőtt, nappal. Sötédes sugárözön tapadt szerelmesen a koporsóra, a rögökre és a virágkoszorúkra, melyek közül csak egyiket — a férj koszorúját — küldték a halottal. Enekes madarak állottak meg kíváncsian a sir ajakánál és bohóságukban dalolni kezdettek; pillangók szeretkeződtek a levegőben és fecskék röpkedtek nyugtalanul szerteszét. Mindenre egy nagy, vékony, fekete fátyol terített gyászt.

Most azonban éjfél múlt. A halotti tor legjavában tart. Az ebédlöben gyültek össze a jó barátok, az ifjúkori társak, az udvarlók és kikoszarozottak, azokkal együtt, akik elimádkozták a halottat. Minden rendben van, csak az ő helye üres, az ő mosolya, édes hangja, beszéde hiányzik, a kivel ragyogni, évdőzni, harcoskodni lehessen és mesélni vele és nevetni szellemén, ötletein.

De szerteszéjjel üres tálak, kiürített s félig üres boros üvegek, pezsgős palaczkok, poharak. A levegőt bódítóvá teszi a lámpalángok melege, a forró lehellet, a falakon tarkáló koszorúk virágainak az illata. „A feledhetetlenek!” „Drága barátnőmnek!” „A viszontlátásra!” szólnak a koszorúk ékes szalagjain az aranyos betűk.

A társaság egyszerre bánatos lesz. A meleg nyári éjszaka permetezni kezd, oszondos, egyhangú kopogással megindul az eső, és a gyöngye szél, végig reszket az utcai fák fiatal bajtásain. Prok Aladár is, aki eddig az egészet jól tartotta pikáns adomákkal, összehuzza a lábait a pamlagra és panaszkodik a köszvénye miatt. A tisztelendő monoton szuszogásba fog, álmódzóván: „Két parochia... a gazdasszony... a szép... az élet... a kutya... egyedül...” Tamás Tódor elindul az ablak felé, hogy megnézze, mi történik odakinn, de meggondolkozik, visszatér és megelégszik annyi életjeladással, hogy egy sórtartót egyensúlyba helyez az osztrigás tál szélére.

— Káldi Miklós, derék, derrick, derrick férj volt — szól a fiatal Sem István.

— Mondtál valamit? — fordul feléje álmosan Káldi a férj.

— En—n, semmit. Igen. Hah! Vizióm, vizióm... vizióm volt... Azt hittem, a te torod... torrod... torrod ez... hogy téged temettünk... Haha!

— Hahahaha!

Kacagott még egyszer részlegesen, apránként a társaság, de senki sem tudta, mi okon kacagnak és egy perc alatt elcsendesedtek mindnyájan.

A lámpák csak égtek s a virágok tovább illatoztak. A bölintgató fejek nagy és csodálatos árnyékokat rajzoltak a falra s az árnyékok elfődték az ő arcképét is, a szent képet

is, mely a házi áldást tartotta az ajtó felett és a virágkoszorúkat is.

— Requiem aeternam dona... — szól álmanában a tisztelendő.

— Et lux perpetua — dadogta utána Sem. Ezenközben a férj úgy látta, hogy a szivarfüsttől félsötét levegőben egy fényes gyönyörű alak jelenik meg, halaványan, nagy arany szárnyakkal és megáll felette; hullámos haja érinti is a fejét: az ő szép asszonya, akit ma temettek.

Egyszerre szétfoszlanak az árnyékok és nincs mellette senki más, csak ő. Lázás meleg kezével megfogja az ő kezét és szemébe nézve, szól hozzája, azt mondván, amit a halottas ágyban, bucsuzáskor suttozott:

— Köszönöm, hogy mindig szerettél, ahogy én szerettelek és megtartottad, amit esküdtél. Köszönöm, Isten áldjon!...

Azzal megcsókolta és elszállott. Miklós erre felébredvén, megérintette a pajtasok vállait:

— Fiúk, ne aludjatok. Félek. Vagy igyunk még egy pohárral érette s aztán menjetek. Fáradt vagyok, hagyjatok békén.

— Igen, holnap a requiem, vagy mi? Ma. Hisz már hajnalodik — szól a tisztelendő. — Igyunk. Menjünk, maradjunk.

Ugy ahogy felállottak az asztal körül. Ismét durrogtak a pezsgős üvegek dugói és habzott a bor a poharakban és kocczintottak.

Az első pohár fordulánál azonban már elfeledték, hogy menni akartak. Az álmos bánatos hangulat is eltűnt. Sem István valamiféle

gondos számbavételével mérleget készítettek a polgári házasság mellett és ellene szavazó képviselők számarányáról. Az eredmény (a nem szavazó horvát képviselők kihagyásával) azt mutatja, hogy a szavazásban résztvevő 410 képviselő közül 240 mellette, 130 pedig ellene fog szavazni; távol lesz mintegy 40. E szerint tehát a javaslatnak 110 főnyi többsége lesz a képviselőházban.

A házassági törvényjavaslat.

A képviselőház igazságügyi bizottsága a jövő héten befejezi a házasságjogi törvényjavaslat tárgyalását. A bizottság által elhatározott módosítások tekintetbe vételével való szövegezés, melyre szövegező albizottság küldetett ki, már munkában van, úgy, hogy a tárgyalás befejezése után aránylag igen rövid idő alatt jelentését is a ház elé fogja terjeszteni a bizottság. A képviselőház ekként február hó közepéig mindenestre abban a helyzetben lesz, hogy a házasságjogi törvényjavaslatot napirendre tűzheti.

Tibád kilépése.

— január 11.

Tibád Antal orsz. képviselő — mint táviratunk említette — levelet intézett Podmaniczky Frigyes báróhoz, a szabadelvű pártkör elnökéhez, értesítvén őt, hogy a pártból kilép. Egyben Bánffy Dezső báróhoz, a képviselőház elnökéhez is levelet intézett, bejelentvén, hogy a bizottságokban elfoglalt állásairól lemond.

Tudvalevőleg Atzél Béla báró, a purosok vezére, a múlt héten lépett ki a szabadelvű pártból. Ugyilátszik Pylades nem birt soká meglenni Orestes-e nélkül s azért követte őt az önkéntes száműzetésbe.

Egyébiránt tegnap az új folyamán egy hosszú nyilatkozatot is adott ki Tibád Antal, melyben indokolja a szabadelvű pártból való kilépését. Sorra bírálja a parlamenti pártok helyzetét, foglalkozik az egyházpolitikai kérdésekkel, hibáztatja, hogy a korona megnyerésére mozgásba hozták a nemzetet, hogy a főrendiházat a törvényhatóságokkal megfenyegették, persze csak azért, hogy a bűnös kegyes és teljes bocsánatot nyerjen s még ennyi áldozattal sem éri be az éhes moloch, hanem most már a politikai tisztességet is kiforgatják eredeti jelentőségéből. Ez már több mint a mennyit ő elbir s ezért nem követheti Wekerle Sándort tovább az általa választott uton. Jól teszi!

jux-nótát talált ki, ami akkoriban új volt. A többiek nem énekeltek volna, de tehettek róla, hogy a nóta úgy van csinálva, hogy a második verset mindenkinek kell fújni. Bolond nóta, de hát ha így van a férj is velük tart.

Újra járt a pohár és megoldoztak ismét a nyelvek.

— Szegény — szolt a kis doktor — olyan sokáig volt beteg és sorvadó beteg, jobb volt neki, hogy meghalt.

— Pedig milyen gyönyörű volt — lelkesedett Sem — most már megvallhatom neked Miklós.

Megölelte barátsággal a férjet, míg mind a ketten tántorogtak.

— Megvallhatom neked Miklós, hogy leány korában imádtam a feleségedet. Virágot is kaptam tőle és két második négyest. Na! na! ne keveseld, tudod ő érzésre nézve szentimentális volt s ez ily esetben sokat jelent.

A társaság oda sem ügyelt s a férj sem hallgatott a Sem dadogására. Még egyszer töltött. A tisztelendő átfogta Prok Aladárt és elpróbált vele egy figurát a menüetből, amit hajdan odahaza a nemesi kuriából való táncmestertől tanult. A figura szépen sikerült s mikor mind a ketten szerencsésen a szőnyegen voltak, mindnyájan tapsoltak és kacagtak. De talpra állottak ismét és ismét ittak.

— Hát hallgass, Miklós — folytatá Sem — ne kacagj. Nem voltam gyáva. Kértem volna csókot is, hanem elhalasztottam; gondoltam, amíg asszony lesz, akkor kevesebb

Megyei közügyek.

Alispáni jelentés.

— Az elmúlt évnegyedről. —

(Vége.)

Fegyelmi ügy az évnegyed folyamán 17 állott tárgyalás alatt, melyek közül egy véghatározattal, és pedig I-ső fokon főszolgabírói s II-od fokon alispáni határozattal elintéztették, 2 indítvány tétel végett a tiszti ügyészek adatott ki. 1 befejezett ügy az érdemleges határozat referádája alatt áll, 13-ban pedig a vizsgálat még folyamatban van.

Ezekon kívül előfordult 13 rendbírságolás, melyek közül 9 a járási főszolgabírák, 3 az alispán s 1 (adóügyben) a pénzügyi igazgató által rovatott ki.

VI. A hadkiegészítési ügyeket illetőleg jelenthetem, hogy a fősorozásról távol maradt hadkötelesek puhatólása és utóállítás, szakadatlan folyamatban volt.

A szabadságot és tartalékos katonák és honvédek fölött az ellenőrzési szemlék október és november hónapokban, megyeszerte befejeztettek.

Az 1894. évi rendes ujonczállítás alkalmára a sorozó bizottságok utazási és működési tervezete, a hadkiegészítési kerületi és honvédkiegyesítő parancsnokságokkal egyetértőleg immár megállapítva lett, s jóváhagyás végett a honvédelmi miniszterhez felterjesztett.

VII. Az egyenes állami adók álladékat, s nevezetesen az év IV-ik negyedében fennállott és beszédett egyenes adók mennyiségét és az évnegyed végén fennmaradt hátralékok számbavételét, járásonként összesítve a következőkben tüntetem ki, u. m.: Előző évnegyedről áthozott hátralék 339,861 frt 11 és fél kr. A IV-ik évnegyedi adórészlet 243,999 frt 12 kr. Összesen 583,860 frt 23 és fél kr. Beszedett 447,283 frt 04 kr. Hátralék 136,557 frt 09 és fél kr.

VIII. A törvényhatósági utak és hidak állapota kielégítő. Az őszi tartós esőzések által a talaj — nedvesedés következtében, egyes helyeken, s különösen az átkelési szakaszokban, vagyis a községek belterületein keresztül az utpálya nem csekély mérvben megrozant ugyan, de közlekedési nehézségek csak a bonczesd-gurahonczai és barakony-talpai szakaszokon, és pedig azon okból merültek fel, mivel az előbbinél, a bonczesdi fensík aljában levő egy patak hid újjáépítése folytán, Barakonynál pedig az utpálya mély fekvése következtében feltöltések eszközöltettek, s ezen töltések nem szilárdulhattak meg annyira, hogy az átnedvesedésnek ellenállhattak volna.

Barakonynál e bajon, a töltés hosszabb volta miatt segíteni sem lehetett, s a közlekedés ott, az ut melletti gyepen tartatott fenn, — Bonczesdnél azonban kövezés útján, az illető utzakasztás megfelelőképp helyreállított.

veszedelemmel jár. Könnyű is lett volna, hidd el, nekem tőle. Hanem folytonosan folyvást halasztottam. Hehe! most kit csókoljak? Téged la! Itt van.

Es hadonászott a karjaival, hogy elfogja és megcsókolja.

A hajnal első fényes sugarai esengve előbb, majd győzelmesen csatázva, elhomályosították a lámpák vöröses-sárga ragyogványát. Az árnyékok egyre haloványabbak lettek és lassankint elszökdöstek a szoba falairól. Tompán, kísértetiesen megszólalt a harang és szakasztott olyan kellemetlen érzéseket keltett, mint a tegnap, mikor porrá változó rögök dübörögtek a koporsón. Az utcák fain verebek csiripoltak utálatos módon és a kalitkában a kanárik is fölébredtek, hogy elmondják reggeli üdvözetüket.

Miklós kinyitotta az ablakokat. A friss tiszta levegő jótékonyan hatott a társaságra s a távozók oly erőssé lettek ismét a mulatozásra, mintha valamennyien Titánok volnának, akik ha egyebet nem, bor hatalmat okvetlen legyőzik.

... Kevéssel később Miklós, a férj, ismét kitekintvén az ablakon, egy bájos leányt látott, aki csupa kellem volt, kesces formájú. Sietve haladt a járdán.

— Beh takaros, friss leányka! — szolt elragadtatással; — csettentett a nyelvvel.

Es talán el is ment volna, hogy kövesse egy kevéssé, ha attól nem fél, hogy Sem utána tódul a nyomába... De talán ezt is elhalasztja?

A báltyelei átkelési szakasz, mely azelőtt állandó közlekedési zavarok színhelye volt, a törvényhatósági közgyűlés által elfogadott terv szerint, immár alaposan helyreállítva van.

A törvényhatósági utadó álladéka a következő:

Az előző 1892. évről hátralékban maradt 30,792 frt 38 kr. Az 1893-iki kivetés 153,126 frt 46 kr. Az 1893-iki pótkivetés 479 frt 86 kr. Összesen 184,398 frt 70 kr. Erre, 1893. év folyamán befolyt 155,036 frt 6 kr, leiratott 1179 frt 13 kr. Összesen 156,215 frt 19 kr, 1893. év végén hátralékban maradt 28,183 frt 51 kr.

IX. A népiskolai közoktatás állapotának feltüntetése végett, a tankötelesek számát és azok iskoláztatási arányát a következő átnézetben tüntethetem ki: Tankötelesek száma összesen 39,171, iskolába jár 28,143, iskolába nem jár 11,028. Az iskola mulasztókkal szemben alkalmazott intés száma 1103, bírságolás száma 565.

Ezen átnézetből kitetszőleg, az iskolába járók száma, az összes tankötelesek 72 százalékát teszi ki.

Az iparos tanonczok száma vármegyénkben összesen 590, akik közül az iparos tanoncz-iskolába, s illetőleg oly helyeken, hol rendes tanoncz-iskolák nincsenek, az ismétlési vagyis esti iskolába 565-en járnak, 25-en pedig nem. Ez utóbbiak közül 18 Magyar-Világosra és 7 Román-Világosra esik.

X. A vármegye gazdasági viszonyai rendesek, s lakosságunk létfenntartási körülményei, s ezek közül a munkások helyzete is, meggyugtatók.

A múlt évi aratás eredménye, az átlagosnak megfelelő középtermést szolgáltatott s miután rendellenes körülmények az ipari foglalkozás terén sem merültek fel: vármegyénk lakosságának létfenntartási viszonyai általában kielégítők.

SZATHMÁRY GYULA,
alispán.

A Bettelheim-Spitzka ügy.

— A kir. tábla ítélete. —

Néhány évvel ezelőtt óriási szenzációt keltett nemcsak Aradon, hanem az egész országban az a nagy sikkasztás, a melyet az aradi ipar és kereskedelmi bank kárára követett el az intézetnek két hűtlen tisztviselője: Spitzka Agoston pénztáros és Bettelheim Vilmos könyvelő.

Évek hosszú sora óta folytatta ez a két tisztviselő a legbűnösebb manipulációkat, okirat hamisításokat és sikkasztásokat, anélkül, hogy a két hivatalnok ellen a legcsekélyebb gyanu is merült volna fel.

A rejtegetett titok akkor derült ki, mikor Ausländer Józsefet választották meg a pénzügyhatósághoz Nagyváradról titkárnak. Ausländer az üzleti könyvek tüzetes átvizsgálása után konstataálta a nagymérvű manipulációkat. Azonnal feljelentést tett Bettelheim és Spitzka ellen az igazgatóságnál és az elrendelt vizsgálatnak megdöbbentő volt az eredménye. Az intézet pénzből 351 ezer 121 forint hiányzott.

Az aradi törvényszék nem régen tárgyalta a szenzációs ügyet. — Bettelheimot Edvi Illés Károly, Spitzkát pedig dr. Müller Károly védelmezte. Spitzkát, mint első rendű vádlottat 4 és fél évi, Bettelheimot 3 és fél évi tegyházra ítélte.

A vádlottak fellebbeztek és így került az ügy a nagyvárad kir. tábla ítélszéke elé, a hol két nap óta tárgyalták az ügyet Polchay Mór előadó bíró, Urbán Adolf, Poyárnar Dénes és Molnár Géza kir. táblai bírák.

Két napi tárgyalás után tegnap mondták ki az ítéletet, mely szerint Spitzka Agoston büntetését 4 évi, Bettelheim büntetését 3 évi fegyházra szálították le.

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 776.3 milliméter. délután 2 órakor 776.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 9.6, délután 2 órakor C° — 2.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor E. 3. délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Jubiláló tanintézet.

Arad, január 11.

Említettük, hogy az aradvárosi kereskedelmi akadémia e hó folyamán ünnepeli meg az intézet fennállásának nyolczadik évfordulóját.

Az ünnepély rendezősége arról értesíti most lapunkat, hogy ez az ünnepély január 14-én, vasárnap d. e. 10-órákor megy végbe s hogy azon a közönséget s a tanügybarátokat igen szívesen látják. Az ünnepély műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd, tartja Ábray Lajos igazgató.
2. Nyitány a „Czigányó” cz. operából. Előadják Dörner E. II., Holló J. II., Tabakovits D. III., Ofner F. II. Korbuly J. I., Braun F. III., Wally Gy. III., Szablóczky J. III. oszt. tanulók.
3. „Mikes”, Lévai Józseftől; szavalja Balk Ármán III. oszt. tan.
4. „Keserű pohár”, Erkeltől; énekszám. A szót énekl. Hehs Márton I. oszt. tan.
5. „Három levél”, Torkos Lászlótól; szavalja Jantsovits Loránd III. oszt. tan.
6. Részlet a „Troubadour” operából; hegedűn előadják Szablóczky J. III., Korbuly J. I. oszt. tan., fuvolán Tabakovits D. III. oszt. tan.
7. „Pázmány lovag” Arany Jánostól szavalja: Reiser Arthur III. oszt. tan.
8. „Tavaszi elmúlt”... énekszám előadja: az ifj. énekkar.
9. „Kereskedelmi Akadémiai induló”, Liebermann N.-től előadja az ifj. énekkar.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 12. —

Változás nem várható.

A tolvaj önkéntes.

— A kihallgatásról. —

Arad, január 11.

Most, midőn már egészen bizonyos, hogy a Pécskán Fleischmann Hermann kárára elkövetett nagyobb szabású lopás tettese Braun Miksa, egyéves önkéntes: a csendőrség a kihallgatást eszközölte.

Tette pedig ezt azért, mert bünrészesek után kutat.

Braun Miksa a tegnapi kihallgatás alatt fölötte töredelmes vallomást tett. Nem himezett-hámozott, nem keresett kibúvókat, de beismerte, hogy a lopást igenis ő követte el, többizben, polgári ruhában. Beismerte, hogy a tolvajlásokat mult év októberétől kezdve, mikor az ezredhez bevonult, tervszerűen üzte, s a tettenérés napjáiig összesen ezernyolczszáz huszonhat forintot lopott el.

Am alább szállt őszintesége, midőn a károssal, Fleischmann Hermannal szembesítették.

Szemlesütve állott egykori jóltevőjével szemben, hebegett, dadogott, majd konok tagadásra fogta a dolgot.

De hát ez nem csoda. Előtte látta azt az embert, kinél éveken keresztül működött, ki ugyszólván nevelte, s most — mikor azt hátlansággal fizette meg annak iránta tanusított jóakarát — a bűn tudata mellett pirulnia is kellett.

Braun Miksa Fleischmann kereskedésében, mint tanoncz, s mint segéd összesen hat évig volt alkalmazva.

Józan, törekvő fiatal embernek mutatta

magát, s épen ez indította arra munkaadóját, hogy a hosszú katonai szolgálat alól lehetőleg kimentse, s vele az önkéntesi kurzust elvégeztesse.

A fiatal ember Pozsonyba ment, hol elvégezte a tanfolyamot, s mult év októberében házi ezredünkhöz bevonult.

Fleischmann még a vizsga előtt való héten is hatvan forintot küldött Braunnak.

A tolvaj önkéntesnek anyai öröksége fejében van egy harmadrész háza, melyre a kár-összeget Fleischmann telekkönyvileg be fogja kebelezettni.

A vagon értéke teljesen fedezi a kárt.

Braun a kihallgatás után visszakísérték a várba.

HIREK.

Január 12. Péntek. Róm. kath. naptár: Tacsián. — Protestáns naptár: Tacsián. — Görög-keleti naptár (december 31.): Melánia. — A nap kél 7 óra 28 perczkor, nyugszik 4 óra 18 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 14. Az aradi és osanádi egyesült vasutak rendkívüli közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

Január 21. Az aradi hadastyán-egylet jubileuma.

Február 2. Az aradi közuti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

— Spiegelfeld József br. ezredes, az új dandárparancsnok és aradi várparancsnok, már a legközelebbi napokban megérkezik és átveszi a parancsnokolást. Spiegelfeld bárót, a ki igen rokonszenves, finom ember, kinevezetése alkalmából Csikós Alajos ezredes és háziezredünk tisztikara táviratilag üdvözölte.

— Aradváros villamos világítása. Az aradi légezesvilágítástársulat és a budapesti Ganz és társa cégnek Aradváros villamos világítása tárgyában beadott ajánlatát s zombaton délelőtt 10 órakor tartandó ülésében fogja tárgyalni a tanács. A tanács az ajánlatot egy bizottságnak fogja kiadni részletes tanulmányozás és jelentéstétel végett olyformán, hogy a februári közgyűlésen az ajánlat tárgyalás alá kerüljön.

— A politika áldozata. Nem egy politikai karriert vágott már derékon a — rövidlátás. Ebben szenved úgy látszik Atzél Béla báró képviselő is, kinek nevét, ő tudja mért, folyvást emlegették pár év óta a lapok, éppen mintha kiváló aktuális politikai egyéniség lett volna. Pedig hát tudja mindenki, hogy a derék báró ur csak beszéltetett magáról, de politikai tartalom egyéniségében éppen nem rejtett. Úgy látszik, e pálya most egészen ketté török. Budapesti levelezőnk ugyanis a következőket írja nekünk:

Atzél Béláról érdekes pletyka kering. Eszerint azt hitte ugyanis, hogy az által, ha a kormánypártból kilép és a házassági javaslat ellen agitál, — megnyeri a mágnásokat a maga részére. De nem így van. A főrendi mágnások, a Nemzeti Kaszinó roppant meg vannak elégedve a magyar udvartartással s eddig elfoglalt álláspontjukat a polgári házasság ellen — megváltoztatták.

Atzél Béla — mondja a hangos pletyka — roppant röstelli a dolgot s meg akar válni a politikai élettől, hogy működését teljesen annak a parkklubnak szentelje, melyet a városligetben alapított, s melynek költségeit — 10,000 frtot — a magyar leszámoló és pénzbérváltóbank utján most fizette ki.

— Közigazgatási bizottsági ülések. Arad megye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 9 órakor Fábán László főispán elnöklete alatt ülést tart. Ugyancsak ma, délután 4 órakor ülésezik Aradváros közigazgatási bizottsága is.

— Csödbe került aradi cégek. Az aradi törvényszék tegnap Probst Ferencz és fia aradi fakereskedő cég ellen elrendelte a csődöt s csödbbiztosul Dániel Lajos dr. törvényszéki bírót, tömeggondnokul Rózenberg Miksa dr. ügyvédet, helyettesül pedio Szilvássy László dr. ügyvédet nevezte ki. Ugyancsak tegnap rendelték el a csödtött Bittera Béla aradi szabóiparos ellen is. Csödbbiztosul itt Grósz Endre dr. törvényszéki jegyző, tömeggondnokul Schütz Henrik dr. ügyvéd, helyettesül Szilvássy László dr. ügyvéd vannak kirendelve. Ez utóbbi csödnél a bejelentési határidő április 1.

— A honvédtisztek számának szaporítása. A honvédség tiszti állományát 1894-től 1896-ig terjedő időközben tudvalevőleg jelentékenyen meg fogják szaporítani. Báró Fehérváry honvédelmi miniszter — mint értesülünk — azzal a felszólítással fordult a közös hadügyminiszteriumhoz, hogy a közös hadsereg magyarul tudó tiszteit rendeletileg szóltassa fel a m. kir. honvédségbe való belépésre.

— Jegyzőválasztás. Peregén Bedrich Lajos örököt, a jegyzői állást vasárnap fogják választás utján betölteni. A választást Vasárhelyi Géza pécskai főszolgabíró vezeti.

— Nem lesz antiszemita tüntetés. A „Magyar Allam” kijelenti, hogy mintán garanciát nyert arra nézve, hogy a január 16-iki katolikus nagygyűlést a szocialisták nem fogják megzavarni, a katolikusok is elállnak a jan. 21-én, Szent Vincze éjjelén tervezet antiszemita tüntetésektől. Mintha bizony a Magyar Allamnak módjában lett volna valaha a bejelentett esztelenségre birni a magyar népet.

— Pénzügyintézetű kinevezések. Az aradi polgári takarékpénztár igazgatósága legutóbb tartott ülésén Waig Adolft titkárrá, Ladányi Arnoldot pedig főkönyvelővé nevezte ki.

— Adóhivatal Pécskán. A pécskaiak — mint levelezőnk írja — a pénzügyminiszternél egy adóhivatalnak községükben leendő felállítására iránt legközelebb kérelmezni fognak.

— Tizenöt közgyűlés. Aradváros törvényhatósági bizottsága a mult évben 12 rendes és 3 rendkívüli, összesen tehát 15 közgyűlést tartott.

— Eltűnt városi tanácsos. Petrisán alias Gyulai György abrudbányai városi tanácsos rejtélyes módon eltűnt. Köröző levelet tegnap küldték meg Aradváros kapitányi hivatalának.

— Rangfokozati beosztások. Az igazságügyi aradi tiszviselők rangsorozatát tartalmazó beosztási táblázatok — mint értesülünk — e hó 20-ára leérkeznek az aradi törvényszék elnökéhez.

— Ülésező iparhatósági megbizottak. Aradváros iparhatóságának mult évi megbizottai tegnap délelőtt tartották meg utolsó ülésüket. Az ülésen mult évi jelentésüket terjesztették elő és elbucsztak egymástól. A jelentést legközelebb közöljük.

— Új egyházmegyei tanfelügyelő. Dobó Miklós apátkanonok elfoglaltsága folytán leköszönt az egyházmegyei tanfelügyelői állásról. Dessewffy Sándor püspök helyébe dr. Kun László apátkanonokot nevezte ki tanfelügyelőnek.

— Az ó-pécskai templom pénzeket kezelő bizottság mandátuma lejárván, a gör. kel. új évkor új választás lesz. Mint levelezőnk írja a választók egy része a régi kezelők: Evutián János lelkész, jegyző, és Józsa Petru gondnok mellett foglal állást, a másik része pedig jegyzőnek Dr. Barb Döme lelkészt, gondnoknak Styp Manuillát akarja megválasztani.

— Sorshuzás volt tegnap Aradon a városháza kistermében. Institóris Kálmán főjegyző elnöklete alatt jelen voltak Blakovits Antal, Don Konstantin és Prodánovits Döme bizalmi térfiak. Sorst

265 helybeli illetőségű 1873 évben született hadköteles húzott.

— **A sillingyal magyar iskola.** Mint irtuk, a csanádi káptalan Sillingya aradmegyei községben egy új magyar iskolát állított fel. Most arról értesülünk, hogy ezen iskolában pár nap múlva már megkezdik a tanulók oktatását.

— **Beleszakadt a marosba.** Radnán mint levelezőnk írja — Krizsán Tanaszie földműves át akart menni a befagyott Maroson. A folyó közepe táján a jég beszakadt a lábai alatt és elmerült. Felesége, aki a partról látta a szerencsétlenséget, segélyért futott, de a segély későn jött. A holttestet a jég alól még nem lehetett kihuzni.

— **Szobátüzek.** Tegnapelőtt éjjel az Agyai-utca 26. számú házban, tegnap délelőtt pedig a Kápolna-utca 6. számú házban támadt a kéményből szobátüz, amelyet mindkét helyen csakhamar elfojtottak. A kár jelentékeny.

— **Bíró választás.** M. Pécska községben, a leköszönt Harsányi István bíró helyébe Kovács János eddigi törvénybíróvá választották meg.

— **A verseczi összeütközésről,** melyet már lapunkban többször említettünk, a következő hivatalos értesítést kaptuk: A f. hó 6-kán közlekedett 1703. sz. vonat a nagy hózivatar miatt előtte menesztett és elakadt hókébe ütközött. Az összeütközés folytán két mozdony és két kocsi kisiklott és megrongáltatott, a személyzet közül Munk Miklós osztálymérnök könnyű, Szabó Antal mozdonyvezető és az utasok közül Verner Ferencz Radna község vegrehajtója, súlyos sérülést szenvedett. Más utas nem sérült meg. A vizsgálatot megindították.

— **Utak vizsgálata.** Köszegi miniszteri műszaki osztálytanácsos az utakat megvizsgálván, azok jókarban léte fölött megelégedését nyilvánította Pálffy József kir. főmérnök és Lippert János utmesternek.

— **Tolvaj szolgál.** Mosóczy Gábor aradi gazdálkodótól a Rgyelán Juon nevű szolgálja pénzben és ruhaneműekben 174 frt értéket lopott el. A tolvaj szolgát a bíróságtól visszakerülvén, a kihágási bíró eltolonozoltatta.

— **A Jókai-operabál eredménye.** Az operabál, melyet Jókai tiszteletére rendeztek, erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült. A tiszta jövedelem 4000 forintba rug, ami különösen azáltal vált lehetővé, hogy gróf Zichy Géza intendáns a belügyminiszternél kieszközölte, hogy a rendezőség ezer forinttal olcsóbban kapta meg az opera helyiségeit a rendez díjszabásnál. De köszönhető a jövedelem a közönségnek, melynek gróf Szapáry Pál, a rendező bizottság elnöke ez uton is köszönetet mond. A tiszta jövedelmet az egyetem kórházegylete javára fordítják Jókai-alapítványképen, amely iránt küldöttség fogja kikérni Jókai engedélyét.

— **Éjjeli lepkék.** Illés Zsófia 18 éves békési és Szepesi Anna 21 éves torontalmegyei illetőségű leányzók Aradon kergettek éjjeli csavargás közben a bünt. A rendőség tegnap mindkettőjüket hazaszuppoltatta.

— **Harmincz ember tűzhalála.** A genti nagy szövögyárban, mint egy távirat jelenti, tegnap reggel, épen mikor javában folyt a munka, tűz ütött ki, a mely a gyárat teljesen elhamvasztotta. A munkások közül hatvanan megmenekültek, harmincz atazonban az égő romok magok alá temettek. Eddig hat teljesen megszenesedett holttestet huztak ki a romok alól, kilencz munkást pedig oly súlyos sebekkel borítva, hogy életökhöz alig van remény.

— **Találtatott egy arany gyűrű és egy ezüst evőeszköztartó,** melyeket igazolt tulajdonosuk Bartók Kálmán rendőrhadnagyánál átvethet.

— **Nagy utcái zavargás Prágában.** Tegnap délután temették el Prágában Mattousek Sebestyén közkatonát, a kit szombaton éjjel az utcán agyonszurva találtak. Már jóval a

temetés előtt a katonai kórház környékén, a hounan a temetési menet kiindult, nagy néptömeg verődött össze s mintegy kétezeren ki is kísérték a koporsót a temetőbe. Alig hogy a katonai kíséret a temetőből visszaindult a városba, a tömeg fűtölni és orditozni kezdett, mire a rendőség a zajongókat szét akarta oszlatni. A csőcselék erre megtámadta a rendőrséget s elkezdte kövekkel, jégdarabokkal és téglákkal dobálni. A rendőrök kardot rántottak s a tömeget szétverték. A csőcselék fűtölve és forradalmi dalokat énekelve, futott a szomszédos József-térre, de onnan is kénytelen volt tovább menekülni.

— Néhány percczel utóbb ismét egy tömeggé verődtek össze s „Éljen a szociáldemokrácia! Éljen a köztársaság! Éljen az anarkia!” kiáltással fogadták a rendőrséget. A német kaszinó előtt szünni nem akaró „pereat” kiáltásokba törtek s a rendőség a zajongókat csak nagy küzdelem után tudta fegyveres kézzel szétverni. Összesen csak három embert tartóztattak le és pedig Troján József 19 éves és Krucký Ferencz 20 éves péksegédek s Bernasek Ferencz 16 éves mukást. A rendőség egész városban szigorú őrjáratokat tart.

— **A nagyzás örültje.** Kopenhágában általános részvét tárgyat képezi egy Carlsben nevű gazdag bankár tragikus esete, a kit a nagyzás kergetett az örületbe. A bankárt, a kinek virágzó üzlete volt, néhány év előtt egyik barátja figyelmeztette, hogy rendkívül hasonlít III. Sándor orosz csárhoz. Erre a boldogtalan ember elkezdte mindenben utánózni a czárt és az volt a legforróbb kívánsága, hogy a czárnak bemutatassák. Ez meg is történt, a mikor a czár legutóbb Kopenhágában volt. A hatalmas uralkodó nagyon meg volt lepve a hasonlatosság által. Carlsben boldogsága elérte tetőpontját. Ez idő óta négyes fogaton kocsizott a városban és gyönyörűségét találta abban, hogy sokszor összetévesztették a czárral. De e folytonos hatáskeresés végzetessé vált Carlsbenre. A különben is excentrikus gondolkozású ember agyában lassankint az az örült gondolat fejlődött ki, hogy csakugyan ő a czár, sőt a nihilisták üldözése miatt való félelem is bántotta. A napokban aztán, mint a nagyzás örültje és az üldözési mániás betegét beszállították az örületek házába, a hol néhány nap múlva meghalt.

— **A repülőgép bevált.** Az a sokat emlegetett repülőgép, a melyet Wellner bécsi mérnök talált fel, de a mely eddig csak elméletben van meg, közeledik mára megvalósulás stádiumához. Az osztrák mérnök-és építész-egylet legutóbb megtartott ülésén az elnök jelentést tett annak a bizottságnak a működéséről a melyet az egylet azzal bízott meg, hogy szerkessze meg Wellner repülőgépének a modelljét. A bizottság elhatározta, hogy legelőször is egy vitorlás-kereket létesített, a mely oly nagy legyen, hogy a Wellner által tervezett 45 méternyi utat megtehesse. A forgási sebesség, a melyre Wellner a legnagyobb súlyt fektette, kétszer oly nagy mint a keleti expressz vonatok kerekéié. A kerekék átmérője öt méter s a szélessége két méter lesz. A bizottság még nem állapodott meg abban, hogy a mozgóerő gyanánt gőzt vagy villamosságot használjon-e. Mihelyt a gép elkészül, kísérletet tesznek vele és pedig vagy álló helyzetben csupán a kerekék forgási sebessége kiszámítására, vagy pedig egyuttal a fölszállást is megkísérik. A kísérlethez kétezer forint áll rendelkezésre s Wellner azt teljesen elegendőnek tartja.

— **Levélbélyegeket** küldtek a szegény tanulók részére: Rács Nina (Pankota) 2100, Kosma Malvin 1106, Kohn Karolin 600, Reichler László 2255, Gyorgyevits Gyula 1040, Mikolus Ferencz 1305, Grünfeld Ferencz 780, Czanner János 600, Czirkál Gyula 600, Bing János 500, Nebenführ József 163, Hidvéghi Lajos 800, Heincz Feri 222, Szeibert Ferencz 150, összesen: 11,721. Csik János, egyesül. gazda.

— **Pályázatok.** Oklándi járásbíróshoz aljegyző 8 nap alatt. — Nagyikindán segédtelek könyvvezető 2 hét alatt. — Szentesen közjegyző február 1.

HYMEN.

Popovics Szyveszter békési főszolgabíró eljegyezte a napokban Sıklón Kodrean gör. kel. román esperes kedves leányát, Gabriella kisasszonyt.

Demkó Géza volt aradmegyei hivatalnok a napokban vezette oltárhoz Nagy-Becskereken Szigethy József megyei könyvvezető szép leányát, Irma kisasszonyt.

Székács Pál földbirtokos oltárhoz vezette Jurénák Sándor azt.-tornyai birtokos bájos leányát, Margit kisasszonyt.

Saguly János pitvarosi ág. ev. lelkész tegnapelőtt esküdtött örök hűséget Baendel Godofréd, a mezőhegyesi állami uradalom felügyelője szép leányának, Karolina kisasszonynak.

Egy asszony sajtópöre.

— Örült-e vagy sem? —

A nagyváradi esküdtészeki tárgyalások még eddig mintegy versenyeztek egymással az érdekességben és ez némi vigasztalásul szolgál az esküdteknek, a kik a sokszor estig tartó tárgyalásoknál legalább nem szunynyadnak el polgári jogaik gyakorlása közben.

Február 9-én megint érdekes napja lesz a nagyváradi esküdtészeknek. A nézőtérre megint nagy számmal fog összegyűlni a közönség, kíváncsian várva a felmentő, vagy elmarasztaló verdiktet.

A sajtóügyi feljelentésre okot az „Arad és Vidéke” című helybeli hírlapnak egyik tavalyi száma szolgáltatott. „Örült-e vagy sem?” cím alatt egy napi hírcsok színezéssel meg volt az említett lapban írva Ferencsovics Károlyné esete. Az inkriminált cikkben az volt állítva, hogy Ferencsovics Károlyné perlekedési tébolyban szenved és ennek következtében tekintélyes vagyonát perlekedési célokra harácsolta el. A szerencsétlen asszonyt e miatt rokonsága gondnokság alá helyezte és a Lipótmezőre szállította.

Ez röviden a foglalatja annak az inkriminált cikknek, a melyet Ferencsovics Károlyné magára nézve sértőnek talált. A cikk írója ellen ezért becstelensérvés és rágalmaszást tett sajtóügyi feljelentést.

A vizsgálóbíró a feljelentés következtében első sorban kihallgatta Méray Horváth Károlyt, az „Arad és Vidéke” akkori szerkesztőjét. Méray a cikk szerzőjeül Mandovszky Richardot, a lap akkori riportert, jelenleg a „Politisches Volksblatt” budapesti napilap munkatársát nevezte meg, aki beismerte, hogy az inkriminált cikket ő írta és azért a felelősséget elvállalja.

Védelméül azt hozta fel, hogy ő a cikket jöhízemüleg és megbízható információ alapján írta. A sajtótárgyalás folyamán az abban foglaltakat be is fogja bizonyítani.

Az érdekes sajtótárgyalást, mint már említettük, jövő hó 9-ére tűzték ki. A tárgyaláson Millye Gyula lesz a törvényszék elnöke és az esküdtek közül az I. negyed évre kisorsoltakat fogják behívni.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) **A „Kölcsy dalkör” közgyűlése.** Meghívó. Van szerencsénk értesíteni, hogy a „Kölcsy dalkör” f. hó 14-én, vasárnap d. e. 10¹/₂ órakor a ker. akadémiában levő rendez helyiségében választmányi ülést és ezt követőleg ugyanott d. e. 11 órakor rendez évi közgyűlést tart; mindkét ülésre tisztelettel meghívjuk oly kérelemmel, hogy az ügyek fontosságára való tekintettel okvetlenül megjelenni sziveskedjék. Ugy a választmányi, valamint közgyűlésnek tárgyai lesznek: 1. Az évi számadás átvizsgálása s a

felelős számadóknak a felmentvény megadása, illetve eziránti javaslatlattel; 2. A karnagy személyében s a tanórak idejében való megállapodás illetve eziránti javaslatlattel; 3. Indítványok. Aradon, 1894. évi január havában. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 13. Az aradi izraelita nőegylet estélye (Fehér Kereszt.)
 Január 17. Zártkörű estély a tiszti kaszinóban (Vár.)
 Január 20. Az aradi menyecskék bálja (Vademérvendéglő.)
 Január 20. Az aradi egyéves önkéntesek táncvigalma (Fehér Kereszt.)
 Január 20. A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma.
 Január 27. Az aradi polgári jótékony nőegylet estélye (Fehér Kereszt.)
 Január 27. A világi önkéntes tűzoltó-egylet bálja.
 Február 3. Az aradi tornaegylet jubileumi estélye és táncvigalma (Fehér Kereszt.)
 Február 3. Képesdész-piknik (Krispin-terem.)
 Február 5. Az aradi helyőrségi tisztakar fényes táncvigalma (Fehér Kereszt.)
 Február 10. Román bál (Fehér Kereszt.)

(=) Az „Aradi Tornaegylet” azon működő és vivő tagjait, kik a február 3-án rendezendő torna- és vivő-ünnepélyben részt vesznek, tisztelettel felkérem, miszerint a torna-öltözethez való mértékvtétel céljából ma este pontosan megjelenni sziveskedjenek. Arad, 1894. január 12-én. Nagy Sándor titkár művezető.

(=) Képezdészek piknikje. Az aradi állami tanítóképző-intézet ifjusága minden farsangon zártkörű bált szokott rendezni a Krispin teremben. Ez a kedélyes piknik az idén is meglesz, még pedig február 3-án. A mulatság este 8-órakor kezdődik, a rendezőség pedig az alábbi, leendő tanítóurakból áll:

Babics Rezső, Banmann Antal, Berninger Ferencz, Buday Odón, Gavaldik Rezső, Herold Mihály, Irlanda Dezső, Krebsz Henrik, Lachner Gyula, Lindner Nándor, Orbán Béla, Ruttkay László, Schusster Henrik, Szarvas József, Wenczel József.

(=) Az izr. nőegylet jótékonycélú tombolájára befolyt tárgyak folytatólagos jegyzéke: Leopold Mórné: 6 darab üveg deszert tányér, 1 virág kosár, 2 virág váza, 1 hamutartó. Deutsch Arminné: 1 kis bonbonier, 2 szalvéta gyűrű, 1 tolltartó, 5 darab különféle hangjegy. Boros Janka igazgató: 1 kis kép állvánnyal, 1 színes üvegkancsó, 1 üveg állvány, 2 drb figura, 3 drb fénykép Budapest, 1 kis kosár, 1 bonboniere gomba alakban. Weil Józsefné: 1 gyönyörű virág váza, 1 gyufatartó, 1 majolika hamutartó 1 porcelán hamutartó. Blau Bernátné: 1 kenyér kosár, 3 gyümölcs tányér, 1 hamutartó, 1 gyűszű tartó 1 kis virág váza. Fischer Sámuelné: 1 zsebkendő tartó diszes kézi munka, 1 könyv (Olymp.) Schreyer Nanetta: 9 különféle hangjegy. Fejér Gyula: 1 doboz cukor gyümölcs, 1 doboz frank kávé, 1 doboz szardínia, 1 doboz Maláta bonbon, 1 üveg liquer, 1 drb bagoly szappan, 1 üveg francia mustár. Austerweil Zsigmondné: 1 nagyobb és két kisebb genilia asztalterítő, 3 finom selyem zsebkendő, 1 csipke nyakkendő. Bing Bernátné: 1 gyümölcs tartó állvánnyon, 2 deszert tányér, 1 páva toll csokor. Öv. Purgly Jánosné: 1 niki vajtartó, 1 diszes szivar tartó porcelán, 2 szép virág váza porcelán. Grünzweig Irma kisassz. 1 fali arcképtartó, 1 hamutartó, 1 művész arckép, 1 könyv. Inkei Emilné: 1 teljes 6 szem. mokka készlet tálcza porcellánból. Deutsch Mórné: 2 darab színezet relif fali tányér teracotta, 1 óratartó, 1 varópárna kagylóból, 1 gyufatartó kvarzból, Terner Józsefné: 1 bronzirozott gipsz figura, 4 kis virág váza, 2 nippes tárgy, 1 hamutartó. Dr. Grossmann Jakabné: 1 kézi táská taplóból, 1 pénzerszény, 1 levél-súly, 1 gyűszű tartó, 1 finom szappan. További adományokat sziveskedjenek Schulhof Károlyné urnához (Szabadság-tér 20. sz.) küldeni. — A nemeslelkű adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki az izr. nőegylet elnöksége.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 12. (Péntek) Traviata, nagy opera.
 Január 13. (Szombat) A doktor bácsi vigjáték.
 Január 14. (Vasárnap) Délután: Belle villi szűz. operette; este: Huszárcsiny, népszimnő.

* A „tévedt nő” (Traviata) nagy operának főpróbája színházunkban tegnap délelőtt 10 órakor volt. A próba után itélve a közönség élvezetes estének néz elébe. Különösen szépen tanulta be szerepét a három fő szereplő, R. Réthy Laura, Rácz Gyula és Csátár Győző valamint kitűnően megy az egész összjáték. Az énekes személyzet minden tagja részt vesz az operában. Az igazgatóságának szándékában volt az operát szombaton megismételni, azonban R. Réthy Laurának nagyon fáradságos volna az egymásutáni két előadásban a nagy énekszerep eljátszása. Szombaton folyó hó 13-án színpadra kerül „Dr. Klauz” Mozer vigjátéka mely az aradi közönségnek kedvelt darabja.

* Mai lányok czim alatt ad ki egy kötetet The w r e w k István, nagyváradai kollegánk. A könyv márczius elején jelenik meg, s előfizetési ára egy forint, mely szerző nevére, Nagyváradra küldendő. Gyűjtők öt előfizető után tiszteletpeldányt kapnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A gyoroki dupla-házasság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 11.

Zimmermann János gyoroki származású borbély, egy csongrádmezei kis faluban magát legényembernek adván ki, eljegyezte Riegler Mária hajadont. A templomban már háromszor ki is hirdették: az esküvő napja is ki volt tűzve, melyre az egész násznép megjelent. A pap az esketés előtt a vőlegénytől egyházának elbocsájtó levelét kérte, mit az nem tudot felmutatni, hanem egy bizonyítványfelével állott elő, melyben az állott, hogy a gyoroki plébános jelenleg nincs odahaza, tény azonban, hogy az ottani templomban a kihirdetés szabályszerűen megtörtént. A pap erre az irkafirkára nem adott semmit s megtagadta az egyházi áldást, mire a násznép hosszú orral távozott.

A menyasszony és szülei pedig elmentek Gyorokra, hol az illető lelkésztől arról értesültek, hogy Zimmermann feleséges ember s nejétől különválva él, ennél fogva a kihirdetésről szó sem lehetett.

A szegedi kir. törvényszék Zimmermann Jánost kettős házasság kísérletének büntette miatt hat havi börtönrre ítélte, melyet az ottani kir. ítélő tábla is helyben hagyott.

A kir. kuria második büntető tanácsa Szengyörgyi elnöklété alatt a minap foglalkozott ezzel a bűnügyvel s annak megvitatása után: vajjon a jelen esetben a btk. 251. §-ának második bekezdése alá eső kettős házasság büntette kísérletének ismerve megvalósítottak-e? Kelemen dr. előadása alapján a következő elvi jelentőségű ítéletet hozta:

Tekintve, hogy az érvényes házassági kötelekben levő és Riegler Mária hajadonnal ismét házasságra lépni készülő vádlottnak eme célja élelésére irányzott azon eljárása, mely szerint nevezett hajadont nőül eljegyezte, az eljegyzésre vonatkozó szabályszerű háromszori kihirdetést eszközölte, az esküvő megtartási napját is kitűzte, a melyre a násznép meg is jelent, csak a büntető törvénykönyv értelmében, magukban véve sem büntethető, előkészítő cselekmények, nem pedig a kettős házasság véghezvitelének megkezdése, — mely megkezdés és ezzel a btk. 65. §-ában jelzett kísérlet a törvényes házasságkötés ünnepélyes szertartásának megkezdésével vehető bekövetkezettnek — a mi pedig jelen esetben nem történt meg, minél fogva nem forogván fenn a kettős házasság kísérletének büntette, mindkét alsóbb bíróság ítéletének megváltoztatásával Zimmermann János vádlott a vád és következmények terhe alól felmentetik.

§ Vaillant halálra ítélve. A párisi esküdt-szék Vaillant-t tegnapi tárgyalásán egyhangulag bűnösnek mondta ki és a bíróság e verdikt alapján a vádlottat halálra ítélte.

Vaillant, mintha nem értette volna meg az ítéletet, e szóval fordult védőjéhez:

— Halál?

Majd nevetve így szólt az elnökhöz:

— Ezt vártam.

Mialatt a bíróság az ítélet fölött tanácskozott, ami rövid ideig tartott, Vaillant a hallgatóság felé fordult és mosolyogva kezével

olyan mozdulatot tett, a melylyel mutatta, hogy a nyakát el fogják vágni.

Mikor az elnök kihirdette az ítéletet, Vaillant e szavakkal felelt:

— Eljen az anarchia!

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, január 11. (Saj. tud. táv.) A főrendiház ma délelőtt 11 órakor ülést tartott Szilágyi József koronaőr elnöklété alatt. Felolvasták a miniszterelnök átiratát, amely szerint Ő Felsege a főrendek ujévi gratulációját kegyesen fogadta, továbbá az új főrendek kinevezésére vonatkozót. Az elnök bejelentette, hogy a francia konzul a francia kamara ellen intézet merénylet alkalmából a főrendek kifejezésre jutott nyilatkozatáért köszönetet tolmácsolta. Bejelentette továbbá Desseffy Miklós gr. és Forgách Sándor gr. halálát is, melyek fölött a főrendek jegyzőkönyvileg adtak kifejezést részvétüknek. A napirend során a főrendek Zichy József grófot fölvettek a főrendiház tagjainak névsorába és ehhez képest ezt a névsort kiigazították. Azután hozzászólás nélkül és változatlanul megszavazták az egyiptomi tengeri egészségügy szolgálat reformja iránt 1892. jan. 3-án Velenczében kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezését és a kolerajárvány idején a nemzetközi érintkezésekben alkalmazandó közös védelmi intézkedésekről szóló törvényjavaslatot.

Az ülés, amelyen a kormányt Hieronymi Károly belügyminiszter képviselte, a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

Kitüntetés.

Budapest, január 11. (Saj. tud. táv.) Mint illetékes helyről értesülünk, a király Gyurics Andrásnak Rovne (Trencsénmege) község birájának a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

A közigazgatási bíróság reformja.

Budapest, január 11. (Saj. tud. táv.) A közigazgatási bizottság ma tárgyalta és általánosságban elfogadta a közigazgatási bírósági reformot.

Kossuth Lajos egészsége.

Budapest, január 11. (Saj. tud. táv.) Kossuthról aggasztó hírek jártak ma a fővárosban, de a hírek megerősítése elmaradt. — Remélhetőleg vaklárma az egész.

Turin, január 11. (Saj. tud. távirata.) Délután négy órakor Kossuth teljesen jól érzi magát.

Atzél és társai kilépése.

Budapest, jan. 11. (Saj. tud. távirata.) Atzél, Tibád és Antunovits után ma este Bornemissza Lajos is bejelentette kilépését a szabadelvű pártból. Kilépését ő sem indokolja.

Alkér temetése.

Budapest, jan. 11. (Saj. tud. táv.) Alkér alpolgármestert nagy részvéttel ma délután eltemették.

Purosz-vándorlás.

Budapest, január 11. (Saj. tud. távirata.) Tegnapi Atzél Béla, ma Tibád Antal s holnap még néhány purosz vándorol ki a szabadelvűpártból, aztán szent a béke. A szabadelvűpártban nagyon kedvére esik mindenkinek ez a kivándorlás s csak azt sajnálják, hogy olyan későn szánták rá

magukat a purosok erre az akcióra. Es egyáltalán senki sem veszi rossz néven tőlük, hogy a hatásvadászatnak azzal az utolsó eszközzel élnek és egyenként lépnek ki a pártból. Hadd legyen nekik az ő kedvük szerint.

Legujabban *Antunovics* József szabadkai képviselő jelentette ki kilépését a szabadelpártból, levelében ezt azzal indokolva, hogy az egyházpolitikai javaslatokat nem szavazhatja meg.

A katolikus nagygyűlés.

Ósi, január 11. (Saját tud. távirata.) *Nánássy* függetlenségi képviselőt *Puchlin* hevesi plébános felszólította, hogy vezesse a hevesi köldöttséget a katolikus nagygyűlésre. *Nánássy* ma hosszabb levélben nyilatkozik, kijelentvén, hogy a felhívásnak eleget nem tehet, mert ő az egyházpolitikai retormokat megszavazza.

Wekerle Bécsben.

Bécs, január 11. (Saját tud. távirata.) *Lajos Victor* főherceg ma délelőtt kihallgatáson fogadta *Wekerle*t és a többi minisztereket. *Wekerle* meglátogatta *Kálnoky*t, *Hohenlohe*t. A miniszterek délután visszautaztak Pestre.

Müller püspök esküje.

Bécs, január 11. (Saj. tud. távirata.) *Müller* nagyszombati evangélikus püspök ma délelőtt letette az esküt a király kezébe *Csáky* miniszter és *Orczy* báró főkamrás jelenlétében. Az eskümintát *Vértessy* osztálytanácsos olvasta föl.

Sikkasztó hivatalnok.

Prága, január 11. (Saj. tud. távirata.) Az osztrák hitelintézet prágai fiókjának egyik hivatalnoka 3000 frtot sikkasztott, mit az illetőnek családja rögtön fedezett. Az intézet ezért feljelentést sem tett.

Főherceg és káplár.

Pola, január 11. (Saj. tud. távirata.) *Antal Mihály* magyar tengerészkaplár a *Radetzky* kötelézetéről olyan szerencsétlenül bukott a fedélzetre, hogy koponyája végig hasadt. Mihelyt ezt a hajó parancsnoka *Károly István* főherceg megtudta, meglátogatta a derék tengerészt, s amikor a szerencsétlen meghalt, gondoskodott tisztességes temetéséről, ravatalára külön koszorút tett, e fölirással: „A derék tengerésznek *Károly István* főherceg — és az egész tisztikarral gyalog kísérte végső útjára az idegenben elhalt magyar tengerészt. A matrózok, különösen a magyarok, érthető elragadtatással beszélnek a főherceg nemes, lovagias magaviseletéről.

A német császári pár Metzben.

Berlin, jan. 11. (Saj. tud. távirata.) A „Vossische Zeitung“-nak jelentik *Metzből*, hogy biztosra vehető, hogy a császár családostul június elején oda érkezik. A császárné gyermekeivel több hetet fog az urvillei kastélyban tölteni, a császár maga pedig Metzben való rövid tartózkodás után Berlinbe tér vissza.

Tűz a chikagói kiállításon.

Berlin, január 11. (Saj. tud. távirata.) A chikagói kiállításához kinevezett birodalmi biztoshoz érkezett távirat szerint a kiállítási épületben kiütött tűz a német osztályban kárt nem tett; a tüzet elfojtották.

Letartóztatott anarkisták.

Berlin, január 11. (Saj. tud. táv.) *König* és *Hildebrandt* anarkistákat letartóztatták.

Gyilkosság valóper miatt.

London, január 11. (Saj. tud. táv.) *Borzasztó* tragédia folyt le *Jewry* ügyésznél, midőn *Lindusné* a valókeresetet beadta. Egyszerre berohant a férje s az asszonyra és az ügyészre lőtt. Mindkettő életveszélyesen megsebesült. *Lindus* elfogták.

Munkás-anarkista tüntetés.

London, január 11. (Saj. tud. távirata.) Foglalkozás nélküli munkások az anarkistákkal együtt több külvárosban zajos tüntetést rendeztek. A vezérférfiakat letartóztatták, kik bevallották, hogy vasárnap merényletet akarnak elkövetni a templomok ellen.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapest kőbányai sertéskezelésmi csarnok. 1894. évi jan. hó 10. Hízott sertésárak: 1. Magyar első rendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) 47.—48. krig. Óreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 47.—48. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kilon felüli súlyban) — 50.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kilon súlyban) 50.—50.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kilon terjedő súlyban) 48.—49. krig. II. Magyar eszedett: Nehéz (páronként 280 kilon felüli súlyban) 47.—48. krig. — Közép (pkint 220—280 kilon súlyban) 48.—49. krig. — Könnyű (pkint 220 kilon terjedő súlyban) 47.5—48.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilon felüli súlyban) 47.—48. krig. — Közép (pkint 220—260 kilon súlyban) 47.—48. krig. — Könnyű (pkint 220 kilon terjedő súlyban) 45—46 krig. Az egész sertésállománynak újonnan történt összeszámolása szerint, a létszám 102,491 drb.

Szeszűlet.

— Január 11. —

Mai jegyzéseink: Keszáru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 53.25 hordó nélkül. per 100 liter % beáértva 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —
Budapest, január 11. d. u. 5 óra.

Gabona	Állomány	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.40—7.85
	teszavidéki	„	7.45—7.85
	pestvidéki	„	7.40—7.85
	fehértómezei	„	7.40—7.85
	bácskai	„	7.50—7.90
	észak-magyarországi	„	—
Rozs	—	szilárd	5.80—5.80
Arpa	takarmány	csend.	6.10—6.50
	égetni való	„	6.65—7.50
	süftőzedei	„	7.90—9.25
Zab	—	csend.	6.70—7.20
Tengeri	bánsági	szilárd	5.25—5.35
	másnemű	„	4.30—4.40
Káposzta-repcze	—	lanyha	—
Köles	—	csend.	4.30—4.70
Buza	tavasza	szilárd	7.69—7.71
	junius 1894 ószre	„	7.48—7.50
Tengeri	május-junius 1894	lanyha	—
	szept-október 1893	„	4.89—4.91
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	—
	Budapest sz. ószre	„	6.70—6.72
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	szilárd	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1894. január 11.

Magyar aranyjárdék 4%	116.80
Magyar koronajárdék 4%	94.80
Magyar arany 4 1/2%	125.50
Magyar ezüst 4 1/2%	102.25
Magyar keleti vasút 1876.	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölesön	147.50

Tisszaszabályozási és szegedi kölesön	141.50
Osztrák papírjárdék	98.25
Osztrák járdék ezüst	98.—
Osztrák járdék arany	118.25
Korona járdék	—
1860-ki államsorsjegyek	146.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1049.—
Magyar hitelbank részvény	428.—
Osztrák hitelintézet részvény	556.20
Osztrák-magyar államvasút	319.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.84
Német birodalmi márka	80.75
London	124.10
Páris	43.35

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. G. (Arad) Szép cikk, igaz is, de tönusánál fogva nem illik a mi lapunkba. Csúpan ez az egy ok akadályoz bennünket abban, hogy közzétegyük. Sajnálattal bár, de mellőznünk kell.

VIZJELZÉS.

1894. évi január hó 11-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék °C	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Branycska	— 14°	szeles	— 40
Arad	— 10°	derült	— 117
Makó	— 6°	derült	+ 8
Szeged	— 6°	derült	+ 30

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. január 11.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Aradvárosi

Évadbérlet
103. szám.

színház.

Havibérlet
3. szám.

Pénteken, 1894. évi január hó 12-én:

A tévedt nő. (La Traviata.)

Nagy opera 4 felvonásban. Irtá: Piave. Zenéjét szerzette: Verdi. Fordította: Nádaskey I.

SZEMÉLYEK:

Valery Violetta	Réthy L.
Bervoix Flóra, barátnője	Margó Z.
Anina, Violetta szobaleánya	Kérdy J.
Germont Alfréd, Violetta kedvese	Rácz Gy.
Germont György, Alfréd atyja	Csatár Gy.
Gaston Letoriéres vicomte	Hunyady J.
Douphol báró	Szabonyi A.
D'Obigay marquis	Leövey L.

HELYÁRAK:

Nagypáholy, földszinten vagy első emeleten	6 frt — kr
Páholy, földszinten vagy első emeleten	4 frt 50 kr
Páholy, második emeleten	3 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) a 0. és első három sorban	1 frt 20 kr
Támlásszék, (földszinten) 4, 5, 6. és 7. sorban	1 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) 8, 9, 10, 11. és 12-ik sorban	— frt 80 kr
Második emeleten	— frt 80 kr
Második emeleten 2. és 3. sorban	— frt 60 kr
Második emeleten 4. és 5. sorban	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, első sor közepén	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, közepén a többi sor oldalt minden sorban	— frt 40 kr
Karzatülés, közepén	— frt 30 kr
Karzatülés, oldalt	— frt 20 kr
Egy szinlap a pénztárnál	— frt 10 kr

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Január 11. —

Fehér Kereszt szálloda: Bak Sándor mérnök, Budapest. Hníl Seriv kereskedő. Smrna. Návay Sándor birtokos, Nagyvárad. Úrményi Pál birtokos, Petris. Mózes Jakab gyáros, Héviz. Prokop Gyula tisztartó, Kovermes. Ince Lajos vállalkozó, Nagyvárad.

Vass szálloda: Baumgarten J. mérnök, Makó. Lückl József énekes és családja, Grác. Vikol Gergely birtokos, Drauz. Stanger Róbert magánzó, Temesvár. Borlédán János lókereskedő, Arad. Schlichting Károly gyáros, Temesvár.

Magyar Korona szálloda: Hacker Márton vállalkozó, Hunyad.

Három Király szálloda: Leipnik N. kereskedő, Szilina. Szondy Géza lelkész, Szentleányfalva.

Arany Kulcs szálloda: Zaránd Gyula körjegyző, Kiszindia. Stéger Vendel körjegyző, Nagyhalmagy. Papp Ilés körjegyző, Pécska. Fischer Antal kereskedő és neje, Apáti. Friedmann Mór kereskedő, Bucsáva. Werner Imre birtokos, Pankota.

Vasúti szálloda: Tribus Ferencz hivatalnok, Oravica. Id. Kaufmann Lajos bérlő, Vinga.

Feljelő szerkesztő: Vass Géza.

Földmivvelésügyi m. kir. miniszter.
49250—II. 8. | 893. 2—3

Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak

a ragadós tüdőlob miatt f. é. 34097. sz. körrendelettel fentartott szarvasmarha fogalmi zárlatnak módosítása ügyében.

A ragadós tüdőlob miatt Pozsony, Nyitra, Trencsén, Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Bars, Hont, Nógrád, Szepes és Sáros vármegyék s Pozsony és Selmec-Bélabánya sz. kir. városok területén f. évi június hó 27-én 34097. sz. a. kelt körrendelettel fenntartott belföldi szarvasmarha fogalmi zárlatot ezennel oda módosítom, hogy Hont, Nógrád és Sáros vármegyék s Selmec-Bélabánya város területét, melyen a nevezett betegség a folyó évben eszközölt óvások után hosszabb időn át csak nagyon szórványosan jelentkezett, az említett közös zárlatból kivonom akként, hogy: a közös zárlatban maradnak ezentul: Szepes, Zólyom, Liptó, Árva, Turóc, Bars, Trencsén, Nyitra és Pozsony vármegyék s Pozsony város, ellenben külön zárlat alá vonatnak: Hont, Nógrád [és Sáros vármegyék s Selmec-Bélabánya város.

Ennek folytán a szarvasmarha kivétel a közös zárlat területéről a külön zárlat területére és a szabad területre (az országnak többi részeibe) ugyancsak egyelőre még a külön zárlat területéről is a szabad területre, korlátozva van a hivatkozott körrendeletben megállapított mértékben és módon. Ehhez képest a fent jelzett közös zárlati területről s külön zárlati területre, valamint a szabad területre szarvasmarhát csak azonnali levágásra kizárólag vasuton s közvetlenül valamely belföldi vágóhidra esetről-esetre kieszközölendő külön engedély mellett szabad kivinni.

Ez engedélyt az illetékes elsőfoku hatóság adja s erről, ugyancsak a szállítmány elindításának idejéről táviratilag értesíti a rendeltetési helynek elsőfoku hatóságát, a mely a haladéktalan levágatást szigorúan ellenőrzi.

Ellenben a most alakított külön zárlatba tartozó négy törvényhatóság területén belül az egymásközi szarvasmarha forgalom — a helyi zárlatokon kívül — szabad oly módon, hogy az egymással közvetlenül határos Selmec-Bélabánya város s Hont és Nógrád vármegyékben egymásközi a lábön áthajtás is meg van engedve; ellenben az imént említett három törvényhatóság és Sáros vármegye egymásközi szarvasmarha forgalma csak vasuton és pedig a közbeeső közös zárlati területen át ki- vagy átrakás nélkül történhetik.

Felhívom a törvényhatóságokat, hogy ezen rendelkezésemet mielőbb tegyék közhírré megfelelő és legkiterjedtebb módon s oly figyelemmel, hogy a zárlatszögő vagy a haladéktalan levágatásra közvetlenül vágóhidra vasuton való szállításra nyert engedéllyel elkövetett bármely visszaélés, az illető szarvasmarháknak becsülés után, de kártalanítás nélkül azonnal foganatosítandó, levágatását s ezenfelül a zárlatszögőnek és a mondott engedéllyel visszaélőknek — az 1888. évi VII. t.-cs. 154. §-a h) pontja szerint minősülő és büntetendő — kihágás miatti szigorú megbüntetését vonja maga után. Azon marhalevél kezelők pedig, a kik a marhalevelek ezen rendelkezéseembe ütköző és illetve nem szabatos irányításával a zárlatszögő vagy a jelzett visszaélést előmozdítják, nemcsak szigorú büntetés alá esnek, hanem az illető felek által bírói uton érvényesíthető anyagi felelősséggel is tartoznak.

A közönség egyttal arra is figyelemstetendő hogy a szabad területéről a közös zárlat vagy a külön zárlat területére, ugyancsak a külön zárlat területéről a közös zárlat területére vitt szarvasmarháknak a szabad területre és illetve a külön zárlat területére való visszavitele csak azonnali levágás czéljából s kizárólag vasuton közvetlenül valamely közvágóhidra s a jelzett engedéllyel eszközölhető.

Amennyiben ilyen szarvasmarha szabad forgalomba vagy pedig lábön szállíttassék vissza és azonnal feltartóztatandó s szintén becsülés után, de kártalanítás nélkül levágandó, az állatbirtokos pedig zárlatszögő miatt szigorúan megbüntetendő.

Jelen rendeletem azonnal foganatosítandó. Budapest, 1893. évi november hó 23-án.

Bethlen, s. k.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi augusztus hó 1-től.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
B.-Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,34
Lökösháza	3,07	—	6,00
Kurtics	3,23	6,39	6,23
Sofronya	3,35	—	6,38
ARAD érkezik	3,50	6,57	6,55

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,53	8,38	10,16
Lökösháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,03	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,29	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. e.	este
ARAD indul	2,25	6,35	4,30	—
Glogovác	2,43	6,45	4,42	—
Györök	3,20	7,08	5,03	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,43	—
Soborsin	—	8,56	7,01	—

Erdély felől.

	reggel	reggel	este
Soborsin indul	8,16	—	6,26
Tótvár	8,37	—	6,42
Berzova	9,08	—	7,07
Konop	9,24	—	7,24
Radna-Lippa	9,58	5,37	7,56
Paulis	10,12	5,55	8,08
Györök	10,25	6,15	8,20
Glogovác	10,48	6,47	8,44
ARAD érkezik	11,00	7,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	6,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	6,44	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,44
Kétegyháza	7,20	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,30	5,58
Uj-Arad	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orczifalva	7,48	1,04	6,58
Merczifalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merczifalva	8,34	1,57	9,05
Orczifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,07
Uj-Arad	9,34	3,31	10,39
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. u.	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul	8,50	7,50	6,30
Simánd	4,16	8,22	7,01
Kisjenő-Erdőhegy	4,48	9,10	7,40
Székudvar	5,02	9,29	7,56
Sikló	5,15	9,41	8,11
Ottlaka	5,26	9,58	8,35
Elek	5,31	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	5,52	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	d. e.	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	8,45	5,20	3,05
Elek	8,57	5,32	3,25
Ottlaka	9,06	5,41	3,37
Sikló	9,17	5,51	3,50
Székudvar	9,28	6,02	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	9,45	6,18	4,39
Simánd	10,07	6,42	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik	10,30	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	délut.	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	10,37	8,35
Kamarásmaj.	7,14	10,47	8,47
Nesse	7,20	10,54	8,57
Kovácsháza	7,31	11,10	9,15
Bánhegyes	7,46	11,31	9,38
M.-Bodzás	8,02	11,51	10,00
Bánkut	8,09	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,25	12,30	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	este	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	6,30	3,00	5,15
Bánkut	6,49	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	7,02	3,40	5,49
Bánhegyes	7,20	4,02	6,06
Kovácsháza	7,39	4,25	6,23
Nesse	7,51	4,39	6,34
Kamarás-maj.	7,59	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	8,10	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,54
Pécska	5,43	9,36	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,22
Nagylak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,33	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,16
Nagylak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15	3,10
Ótvenes	6,48	5,34	3,19
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41	3,26
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07	3,48
Világos	7,46	6,31	—
Muszká-Magyarád	7,53	6,38	—
Pankota	8,04	6,48	—
Apatelek	8,37	7,21	—
Borosjenő	8,48	7,32	—
Bokszeg-Beél	0,12	7,56	—
Boroshebes-Buttyin	9,44	8,26	—
Almás-Alcsill	10,13	8,55	—
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12	—

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.	d. e.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00	—
Almás-Alcsill	4,32	3,17	—
Boroshebes-Buttyin	5,02	3,47	—
Bokszeg-Beél	5,31	4,16	—
Borosjenő	5,56	4,51	—
Apatelek	6,06	4,51	—
Pankota	6,45	5,29	—
Muszká-Magyarád	6,51	5,35	—
Világos	6,58	5,42	—
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08	10,32
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30	10,53
Ótvenes	7,50	6,35	10,58
ARAD érkezik	8,08	6,52	11,15

Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,50
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

Minden hasonló készítményekkel szemben, előnyben kell részesíteni ezen labdacsonyokat. Mentessék minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel használatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen haszajtók és vértisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és emellett ártalmatlanabb a

székrekedések

leküzdésére, mely a legtöbb betegségeknek biztos forrása. Czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacsonyok Pitha tanártól igen megtisztelő bizonyítványt nyertek. Egy doboz, 15 labdacsonyot tartalmazó 15 kr., Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacsonyot tartalmaz, ára 1 frt.

ÓVÁS!

Neustein-Fele Gyógyszertár

Minden doboz, amelyen a cég: Gyógyszertár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünket nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igen figyelni kell, hogy ne egy rossz, semmi eredményt nem bíró, de épenséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan kell kérni: Neustein-fele Erzsébet-labdacsokat; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható

aláírással vannak ellátva.

Raktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., belváros, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

Kapható:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ címzett gyógyszerárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.
980 5-12

Hirdetmény.

Alólirott közhírré teszi, miszerint a herczeg Sulkovszky József Mária 6 főmúltósága tulajdonát képező Magyarországon Aradmegyében fekvő Agris-Aranyági és kiszindiai erdőpagonnyok fahozamai 1890. évtől kezdődőleg 20 évre üzemtervszerű és évi vágások szerint való kihasználásra bérbe adatkak, és pedig:

a) Bérbeadatnak az agris-aranyági pagonnyban a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által jóváhagyott üzemterv szerint **évenként megállapított 101 | 366 kat. holdas vágásterület** évenkénti átlagban 7098 m² tölgy, 168 m² cser és 13260 m² bükk vagyis összesen **évenként 20541 tömör köbmétert** tevő fahozammal.

b) Bérbeadatnak a kiszindiai pagonnyban a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által jóváhagyott üzemterv szerint **évenként megállapított 205 | 115 kat. holdas vágásterület** évenkénti átlagban 7034 m² tölgy- és 31088 m² bükk, vagyis összesen **évenként 38122 tömör köbmétert** tevő fahozammal.

Egyidejűleg bérbeadatnak az aranyági erdőben lévő s gőzerőre berendezett fűrészgyár a hozzátartozó teleppel és üzleti épületekkel, továbbá a kiszindiai pagonnyban a kihasználási bér üzlethez szükséges kezelési épületek.

A bérbeadás zárt ajánlat mellett történik. A 10% bánompénzzel ellátandó ajánlatok **1894. évi márczius 31-ik napjáig** bezárólag alólirotthoz — Aradon, Batthyányi-utca 24. sz. a. lakásán — nyújtandók be, a hol a bérbeadás feltételei is megtekinthetők.

Az ajánlatban számokkal és betűkkel világosan kiírandó a katasztrális holdanként ajánlott bérösszeg, továbbá határozottan kifejezendő ajánlattevő által, hogy a bérleti feltételeket ismeri, hogy ajánlatát azok alapján teszi, és hogy azoknak magát mindenben aláveti.

Utóajánlatok el nem fogadtkak.

Kelt Aradon, 1894. évi január hóban.

Tagányi István,

mint herczeg Sulkowski József Mária 6 főmúltósága teljhatalmu jog és vagyoni kormányzója.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.
16294/893

Hirdetmény.

A beállandó havazások esetén felhívtnak a ház és telektulajdonosok, miszerint házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor, ahányszor az szükséges, lesepertessék; olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok, vagy fűrészporral behintessék, mivel ennek nem teljesítése

esetén a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hőmennyiség lerakóhelyeül: a Maros meder, a szemét lerakóhelyek, a szárazhid baloldalán és a Herzfele fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagy-váradi ut jobb oldalán az élővizcsatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élővizcsatorna balpartjáig elterülő mélyedés.

Aradon, 1893. december hó 27.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Hirdetmény.

Magyarát községházának újbóli építése a tek. megye hatóságának 838 | 893. sz. határozatával jóváhagyatván, a megállapított terv szerinti munkálatoknak vállalati uton leendő kiadására ezennel árlejtés tüzetik ki, mely a községi irodában **f. hó 23-án d. e. 9 órakor** fog megtartatni, — melyre vállalkozni szándékozók tisztelettel meghivatnak azon megjegyzéssel, hogy az építkezés költsége 7805 frt 89 krban van megállapítva.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Magyaráton, 1894. január hó 1-én.

Popeszkú János, 481—2 **Mócz Péter,**
jegyző biró.

174048 | 893. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Délnémet vasuti kötelék. — Új kivételes gyümölcsdijszabás életbeléptetése.

1894. évi január hó 1-én a délnémet-osztr. magy. vasuti kötelékben új VI. rész 2. füzet lép életbe, mely friss és aszalt gyümölcs, szilva-iz stb. szállítására nézve kivételes dijszabást tartalmaz.

Ezen új dijszabás által az 1891. évi október hó 10-étől érvényes hasonnemű dijszabás érvényen kívül helyeztetik.

A dijszabás példányai a részes vasutaknál 25 krért megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1893. december hó 16-án.

Az igazgatóság.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság“ könyvnyomdájában.

Hirdetmény.

(Új személy dijszabás életbe lépése a szab. osztr. magy. államvasut társaság s a cs. k. szab. Nándor-császár északi vasut, valamint a m. k. államvasutak közti közvetlen forgalomban)

A szab. osztr. magy. államvasuti társaság s a cs. kir. szab. Nándor-császári északi vasut, valamint a m. kir. államvasutak közötti közvetlen forgalomban 1894. évi január 1-jétől kezdve új személy dijszabás lép életbe, melyne egyes példányai a m. k. államvasutak igazgatóságánál 20 krért kaphatók.

Budapest 1893. december 19.

Az igazgatóság.

191703 | c II. szám Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-román kötelék.

Az osztr. magy. román kötelék dijszabás 1885. október hó 1-étől érvényes III. részlethez 1892. júli hó 1-én életbe lépett XIV. pótlékában a 8 sz. kivételes dijszabására vonatkozólag Budapest-Ferencvárosra foglalt díjtételek az ezen kivételes dijszabásra vonatkozó határozmányok betartása mellett 1894. évi január hó 1-étől kezdve Budapest-kiterő állomásra is kiterjesztetnek.

Budapest 1893. december hó 23.

Az igazgatóság.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkodik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-czukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok természetvizsgálók pályadíjjal kossoroztkak. Mind az 6t világrészben el van terjedve. Egy darab 8 kr.

Misera-cseppek dr Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje bármely fogfájást azonnala megszüntet. 1 üveg 85 kr
A Rozsnyay-féle

Serail-arczenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépít hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitanó minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinc.éjéből. Ara 1 üvegnek 8 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörösfehér és sárga színben. Egy ka 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertyafénynyel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor (Fekete vagy violassinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere Mindenféle eredetű rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen hirtelen és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.

Mindenzen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadtkak és lelkiismeretesen találtsittetnek

10 3-1